

RÄDDNINGSTJÄNST

UNDER HÖJD BEREDSKAP

EN SLUTRAPPORT FRÅN

RUHB-PROJEKTET (mars 1998)

Resultatet av genomförd överföring av ansvaret för räddningstjänsten under höjd beredskap till kommunerna

Sammanfattning

Enligt den ändring i räddningstjänstlagen som infördes den 1 juli 1995 skulle varje kommun från och med den 1 juli 1997 ha en antagen räddningstjänstplan som även omfattade åtgärderna under höjd beredskap.

Antagna räddningstjänstplaner omfattande 222 kommuner fanns framme den 1 juli 1997.

Under hösten 1997 antog ytterligare 48 kommuner samt Södra Roslagens Brandförsvarsförbund och Solna/Sundbybergs Brandförsvarsförbund sina nya räddningstjänstplaner.

Den 31 december 1997 fanns det därmed 245 antagna räddningstjänstplaner som även omfattade åtgärderna under höjd beredskap för totalt 277 kommuner. Det återstod 11 kommuner.

Under 1998 har hittills de tre kommunerna Köping, Götene och Torsby antagit nya räddningstjänstplaner.

Den 1 april 1998 återstår följande åtta kommuner:

D-län Flen

LM-län Bjuv

O-län Mariestad, Åmål,

S-län Sunne

W-län Vansbro

X-län Ljusdal

AC-län Åsele

Enligt uppgift kommer sju av dessa att anta sin räddningstjänstplan omfattande höjd beredskap under våren 1998. Det enda undantaget är Ljusdal, som avvaktar resultatet av ett överklagande av nu gällande räddningstjänstplan.

Bakgrund – Ag RÄLS

I mars 1994 träffade, på regeringens uppdrag, f.d. generaldirektören Gunnar Nordbeck en överenskommelse med Svenska Kommunförbundet om den statliga ersättningen för kommunernas uppgifter inom totalförsvaret och om tidpunkten för överföringen av vissa uppgifter inom det civila försvaret från staten till kommunerna i syfte att ge kommunerna ett samlat ansvar för genomförandet av befolkningsskyddet och räddningstjänsten på den kommunala nivån. Samma månad organiserade Räddningsverket arbetsgruppen "Räddningsverket, länsstyrelserna och kommunerna (Ag RÄLS).

Ag RÄLS uppgift var inledningsvis att utveckla konsekvenserna av det ingångna avtalet och den regeringsproposition (1994/95:7) om lag om civilt försvar som efter ett arbete inom regeringskansliet skulle komma att läggas på riksdagens bord i juni 1994.

Propositionen innebar att civilförsvaret föreslogs upphöra att existera som en statlig organisation. I stället skulle befolkningsskydd och räddningstjänst bli en kommunal uppgift även under höjd beredskap.

Inom ramen för Ag RÄLS utarbetades under våren 1994 ett planerings-PM "Nya förutsättningar för räddningstjänsten i krig". Veckan efter det att regeringen beslutat att överlämna sin proposition om lagen om civilt försvar till riksdagen beslutade Räddningsverket (1994-06-22) att framtaget PM skulle ligga till grund för Räddningsverkets planering och genomförande av reformarbetet.

I augusti 1994 ombildades Ag RÄLS, representanter från länsstyrelser, Svenska Kommunförbundet och ÖCB knöts till gruppen, och gruppen hade fortsättningsvis uppgiften att följa upp dels förändringsarbetets planering och genomförande vad avsåg krigsräddningstjänsten, dels att Räddningsverkets stöd till länsstyrelser och kommuner ordnades på ett tillfredsställande sätt.

RIK-projektet

Riksdagen beslutade i december 1994 att den nya lagen om civilt försvar skulle träda i kraft den 1 juli 1995. För att ge kommunerna möjlighet att, från och med det datum som den nya lagstiftningen började gälla, också påbörja planeringen fullt ut för sitt nya ansvar vad gällde krigsräddningstjänsten tillskapades under hösten 1994 ett särskilt projekt RIK (Räddningstjänsten i krig). Detta i syfte att inför överföringen ta fram nödvändigt underlag för länsstyrelserna så att dessa i sin tur skulle kunna svara för att kommunerna erhöll det underlag som behövdes för att dimensionera sin krigsräddningstjänst.

RIK-projektet tog under budgetåret 1994/95 fram exempel på hur länsstyrelsernas planeringsunderlag för den kommunala räddningstjänsten under höjd beredskap kunde utformas, samt utvecklade en modell för dimensionering av räddningsstyrkor och räddningsledning. Vidare påbörjades våren 1995 utbildning av totalt 60 handledare från länsstyrelser och kommuner.

RUHB-projektet

Den nya lagstiftningen infördes den 1 juli 1995. I samband med detta ombildades RIK-projektet och ändrade namn till RUHB-projektet (Räddningstjänst under höjd beredskap).

RUHB-projektets huvuduppgift blev att stödja och följa upp länsstyrelserna i deras arbete dels vad avsåg framtagandet av planeringsunderlag för den kommunala räddningstjänsten, dels stödja länsstyrelserna och deras handledare vid genomförandet av dimensioneringsprocessen lokalt ute i kommunerna. Till RUHB-projektets uppgifter hörde också bl.a. att utveckla kunskaperna om olika krigsmiljöer och därvid aktuella skadetyper.

Ag RÄLS fungerade som styrgrupp för RUHB-projektet. Projektet avslutades under hösten 1997. Från och med 1998 ingår det fortsatta arbetet med räddningstjänst under höjd beredskap som en naturlig del i Räddningsverkets verksamhet.

RUHB-projektet slutredovisade sitt arbete för Ag RÄLS i oktober 1997.

Ag RÄLS beslutade därvid att dels informera regeringen om resultatet av reformen, dels orientera regeringen om resultatet av det arbete som bedrivits inom RUHB-projektet.

En slutrapport från projektet bifogas som bilaga till den denna skrivelse.

Resultatet av det bedrivna reformarbetet

Lagen om civilt försvar som infördes 1995 innebar att kommunerna senast den 1 juli 1997 skulle ha kompletterat sina räddningstjänstplaner så att de även omfattade de kompletterande åtgärder som behövdes för räddningstjänsten under höjd beredskap.

Den 1 juli 1997 hade 195 räddningstjänstplaner omfattande 222 kommuner antagits, dvs 77 %. Ett högt utfall som kunnat bli betydligt högre. De flesta kommunerna nöjde sig dock inte med att enbart komplettera planen med en RUHB-del utan passade även på att se över hela sin räddningstjänstplan. Detta ledde att det i flera kommuner blev utdragna diskussioner om den framtida räddningstjänstens utformning och i en del fall omfattande samrådsförfaranden med berörd länsstyrelse och Räddningsverket.

Under hösten 1997 har ytterligare 50 räddningstjänstplaner omfattande 55 kommuner antagits.

Den 31 december 1997 fanns det totalt 245 antagna räddningstjänstplaner, omfattande 277 kommuner, som i enlighet med gällande lagstiftning även omfattade räddningstjänst under höjd beredskap. Bara i ett 10-tal fall har kommunerna nöjt sig med att enbart komplettera planen med en RUHB-del. I AB län kommunerna Järfälla, Norrtälje, Sollentuna, Upplands-Bro, Upplands-Väsby samt Södra Roslagens Brandförsvarsförbund, i D län Flen, i F län Värnamo och i H län Kalmar.

Argumentet har i de flesta fall varit att man avvaktar organisationsförändringar inom räddningstjänsten och avser att i samband därmed se över hela planen.

Resultatet av reformarbetet får anses som synnerligen lyckat. Det återstod vid utgången av 1997 enbart 11 kommuner som ännu inte antagit en ändrad räddningstjänstplan. Dessa kommuner var:

D-län Flen

LM-län Bjuv

P-län Åmål

R-län Götene, Mariestad

S-län Sunne, Torsby

U-län Köping

W-län Vansbro

X-län Ljusdal

AC-län Åsele

Vid utgången av mars månad hade tre av kommunerna – Götene, Torsby och Köping – antagit nya räddningstjänstplaner. De kvarstående kommunerna kommer enligt uppgift också att anta sina räddningstjänstplaner under våren –98. Det enda undantaget är Ljusdal, som avvaktar resultatet av ett överklagande av nu gällande räddningstjänstplan. Ärendet befinner sig nu hos regeringsrätten. Ljusdal har sedan länge haft framme en integrerad räddningstjänstplan men anser sig inte kunna behandla planen i kommunfullmäktige förrän regeringsrättens beslut i ärendet blir känt.

FOA utvärdering av RUHB-projektet

På uppdrag av ÖCB och Räddningsverket genomförde FOA under sommaren 1997 en rikstäckande enkätundersökning avseende bl.a. kommunernas syn på statens stöd i samband med övergången till ny räddningstjänstorganisation under höjd beredskap.

I undersökningen ställdes frågor rörande den hjälp kommunerna fått i form av handledarhjälp och stöd från länsstyrelserna.

Av rapporten om Räddningstjänst under höjd beredskap – Det kommunala övertagandet och synen på framtiden (FOA-R-98-00709-240—SE) framgår att ett stort antal av landets kommuner är nöjda, i vissa fall mycket nöjda med handledarnas insatser och det stöd de fick av länsstyrelserna och Räddningsverket i sitt dimensioneringsarbete. Till följd av dimensioneringsarbetet anser sig ca hälften av kommunerna ha upptäckt brister i den egna fredstida räddningstjänsten. Enligt enkäten finns det dock vissa områden där kommunerna behöver ett fortsatt stöd; ledning, sanering från C-stridsmedel samt ammunitionsröjning.

Sammantaget anser FOA att dimensioneringsprocessen har givit fredstida nytta och en god grund för framtida kommunala beredskapsanalyser.

Konsekvenser av 1996 års totalförsvarsbeslut

Kommunernas planering för räddningstjänsten under höjd beredskap har gjorts mot bakgrund av 1992 års försvarsbeslut. Den planeringen hade i december 1996 resulterat i att kommunerna planerade för att i krig kunna omhänderta totalt ca 1 200 typskador.

För detta bedömde man att den kommunala räddningstjänsten behövde förstärkas med över 20 000 personer.

En successiv anpassning kommer att ske till 1996 års totalförsvarsbeslut som började gälla den 1 januari 1997. Under 1998 bedöms arbetet med att bryta ner det nya totalförsvarsbeslutet komma så långt att länsstyrelserna kan revidera sina planeringsunderlag för de kommunala räddningstjänsterna under höjd beredskap.

Det innebär att kommunerna också kan få det nödvändiga underlag som behövs för att anpassa sitt behov av räddningsstyrkor till den nya hotbilden. Resultatet av kommunernas arbete kommer att avspeglas i de nya räddningstjänstplaner som tas de närmaste åren. Räddningsverket har som mål att samtliga räddningstjänstplaner ska ha justerats senast år 2001.

Räddningsverkets preliminära bedömning är att när kommunerna anpassat sin planering efter inriktningen i 1996 års totalförsvarsbeslut kommer planeringen att utgå från totalt ca 900 - 1 000 typskador. Vidare att kommunerna behöver förstärkas med totalt ca 15 000 personer i form av civilpliktiga räddningsmän, ammunitionsröjare och sanerare.

Räddningsverket har redan under 1997 vidtagit nödvändiga åtgärder för att anpassa utformningen av det statliga stödet till den kommunala krigsräddningstjänsten avseende bl.a. personal- och materielförsörjning till de förväntade konsekvenserna av 1996 års totalförsvarsbeslut.

Räddningstjänst under höjd beredskap

Sammanfattning 5

Inledning 5

Övergångsregel 6

Räddningsverkets stöd till kommunerna 6

Vad är "dimensioneringsprocessen" 7

Räddningsledning under höjd beredskap 7

RUHB-projektet 8

Några förtydliganden 9

Den militära hotbilden 9

Typskadan 9

"Typstyrkan" 10

Behov av särskilda resurser 10

Krav på uthållighet 11

RUHB-beslutet, en resultatredovisning 12

Delprojekt "Regionalt planeringsunderlag" 13

Uppgift 1. Länsstyrelsernas planeringsunderlag 13

Uppgift 2. Avvägningsfrågor 14

Uppgift 3. Särskilt storstadsstöd 16

Delprojekt "Stöd till handledare m.m." 17

Uppgift 1. Särskilt handledarstöd 17

Uppgift 2. Särskilt stöd till Gotland 18

Uppgift 3. Ekonomiadministration av handledare 18

Delprojekt "Organisationsutveckling" 19

Uppgift 1. Insatsmiljöer under höjd beredskap 19

Uppgift 2. Ammunitionsröjning 19

Uppgift 3. Försök "sanering" 21

Uppgift 4. Skydd mot kärnvapen 22

Uppgift 5. Försök "ledning" 23

Uppgift 6. Stabsarbete 23

Uppgift 7. Sambandsfrågor 24

Uppgift 8. Varningsfrågor 24

Uppgift 9. Förändringar inom kompetensutbildningen 25

Uppgift 10. Lokal samverkansutbildning 26

Uppgift 11. Befäl under höjd beredskap 27

Uppgift 12. Hemskydd 27

Delprojekt "Materiel" 29

Uppgift 1. Materieltilldelning 29

Uppgift 2. Byggnads- o reparationsberedskapen (BRB)

- en resursinventering 30

Uppgift 3. Metodutveckling 30

Uppgift 4. Uppföljning av överföringen av materiel

från stat till kommun 31

Delprojekt "Räddningsledning inklusive bakre stöd" 32

Uppgift 1. Framtagning av kurs i stabsutbildning 32

Uppgift 2. Utveckling av räddningsledning inkl bakre stöd 33

BILAGA 1 Dokumentsammanställning 35

BILAGA 2 RUHB-projektets organisation 37

Räddningstjänst under höjd beredskap - RUHB-projektet

Sammanfattning

Kommunen har sedan den första juli 1995 ansvaret för räddningstjänst under höjd beredskap. För att underlätta överföring av ansvaret från stat till kommun gavs en anpassningsperiod på två år.

För att stödja kommunerna i arbetet med att dimensionera krigsräddningstjänsten hade Räddningsverket utvecklat en dimensioneringsmodell. En modell som kommunerna kunde tillämpa för att i förhållande till den av länsstyrelsen bedömda och aktuella hotbilden avgöra vilka kompletterande åtgärder som behövdes för att den kommunala räddningstjänsten även skulle kunna verka under höjd beredskap.

Under perioden 1995 –1997 har Räddningsverket via RUHB-projektet svarat för ett omfattande stöd såväl till kommuner som länsstyrelser. Det arbetet har letts av en styrgrupp (Ag RÅLS). Projektet avslutades hösten 1997 samt överfördes därefter till linjeorganisationen inom Räddningsverket. Som en konsekvens av den förändrade ansvarsfördelningen stat – kommun återstår i stora drag anpassning av befattningsutbildningar samt vissa metodutvecklingsfrågor.

Inledning

Den 1 juli 1997 skulle alla räddningstjänstplaner ha ändrats så att de även omfattade de kompletterande åtgärder som behövdes för räddningstjänsten under höjd beredskap, dvs när Sverige är i krig eller krigsfara.

Orsaken till förändringen var den nya lag om civilt försvar som trädde i kraft den 1 juli 1995. Denna lagstiftning byggde bland annat på att

den s.k. ansvarsprincipen skulle genomsyra beredskapsplanläggningen inom det civila försvaret. Ansvarsprincipen innebär att den som har ansvaret för en viss verksamhet i fred även ska behålla detta ansvar under krig, om verksamheten behöver upprätthållas då. En naturlig följd av detta synsätt blev att räddningstjänsten under höjd beredskap inte reglerades i lagen om civilt försvar. Istället kompletterades räddningstjänstlagen så att den även omfattade höjd beredskap.

De väsentligaste ändringarna som infördes i räddningstjänstlagen

den 1 juli 1995 berörde dels en komplettering till § 21 och de krav som ställdes på innehållet i kommunernas räddningstjänstplaner, dels tillägget av de nya § 64 - 68 där bl.a. § 65 tog sikte på att räddningstjänstbegreppet under höjd beredskap behövde utvidgas. Även om det var samma organisation - den kommunala räddningskåren - som skulle verka både i fred och krig, så förväntades kriget ställa vissa särskilda krav på vad organisationen skulle kunna klara av.

Övergångsregel

Ansvar för räddningstjänsten under höjd beredskap fick kommunerna den 1 juli 1995. Kommunerna fick emellertid tid på sig till den 1 juli 1997 att komplettera sina räddningstjänstplaner så att dessa uppfyllde lagens krav.

Räddningsverkets stöd till kommunerna

För att alla kommuner inom en två-årsperiod inte bara skulle kunna få insikt om krigets effekter utan även kunna ta fram en planläggning av räddningstjänsten som svarade upp mot hotet hade Räddningsverket tagit fram en analysmetod (dimensioneringsprocess) som räddningstjänsten skulle kunna utnyttja för att ta fram sin organisation under höjd beredskap.

Grunden till det arbetet lades redan hösten 1991 i samband med att "Idéer och tankegångar kring räddningsinsats vid en skadeplats - ett avgränsat delförslag till utformningen av räddningstjänstens krigsorganisation inför 2000-talet" togs fram. Detta följdes upp med en rad olika studier och praktiska försök. Vidare genomfördes i samarbete med länsstyrelsen i Södermanlands län och Eskilstuna och Oxelösunds kommuner ett arbete för att utveckla analysmetoden.

Den kunskap som på detta sätt byggdes upp vid Räddningsverket avseende kommunal krigsräddningstjänst användes för att under våren och hösten 1995 utbilda 60 handledare. De bestod av personal dels från länsstyrelserna, dels från kommunernas räddningstjänster. Syftet med utbildningen var att länsstyrelserna skulle låta sina handledare besöka samtliga räddningskåren i länet. På plats skulle man där gå igenom och i dialog komma fram till vad respektive kommuns krigstida hotbild kunde få för konsekvenser för utformningen av räddningstjänsten.

Denna modell som innebar att staten gick ut i kommunen och utifrån varje kommuns unika situation medverkade i genomförandet av en dimensioneringsprocess har väckt stor uppskattning bland den kommunala räddningstjänsten. Detta har bl.a. fått till följd att man på många håll genomfört ett mycket engagerat arbete för att klara ut vilket mål som kommunen bör ha för sin räddningstjänst under höjd beredskap samt hur organisationen bör utformas för att kommunen skall kunna klara det uppsatta målet.

Vad är "dimensioneringsprocessen"?

Kortfattat kan dimensioneringsprocessen för räddningstjänsten under höjd beredskap beskrivas som en trestegsraket.

I det första steget gällde det att länsstyrelsen och kommunen kom överens om vilken militär hotbild som var aktuell för kommunen. Vidare att hotbilden konkretiserades genom att man klarade ut vilka objekt som kunde bli utsatta för bekämpning. Ett tungt ansvar låg här på länsstyrelsen att, i egenskap av "hotbildsexpert", förse kommunen med det underlag den behövde för sin kompletterande krigsriskanalys.

(I många kommuner finns inga tydligt utpekade mål. Räddningsverket har dock formulerat ett baskrav för räddningstjänsten under höjd beredskap som innebär att varje kommun ska ha förmåga att hantera effekterna av en bombexplosion i ett bostadshus).

I det andra steget handlade det om att dels rent matematiskt med hjälp av tumregler räkna fram det behov av egen räddningspersonal samt av vissa särskilda resurser (ammunitionsröjare, räddningshundar, personal för röjningsarbeten etc) som behövdes för att kommunen skulle kunna hantera effekterna av den uppmålad krigshändelsen, dels att justera behovet med hänsyn till berörd räddningskårens normala arbetsmetoder samt till samverkansmöjligheterna med näraliggande kommuner.

I det tredje steget skulle sedan behovet av räddningsledning anpassas efter den räddningstjänst som kommunen ansåg sig behöva under höjd beredskap.

Räddningsledning under höjd beredskap

För att kunna beskriva vilka kompletteringar av ledningsorganisationen som kunde bli aktuella under höjd beredskap var det nödvändigt att klara ut vilken ledningsorganisation man behövde ha i fred såväl vid vanliga lägenhetsbränder som vid större olyckor. Det eftersträvades ju att kommunen skulle arbeta efter samma principer såväl i fred som krig.

Den metod som användes var att man tog sats i lägenhetsbranden för att klara ut hur olika moment fungerar. Den delen av analysen har gått utmärkt och har i en del fall inneburit att man lokalt på räddningskåren kommit fram till att det redan här finns ett utrymme för förbättringar.

Analysen fortsatte därefter med utgångspunkt från en tänkbar fredsoflycka i kommunen som var av den omfattningen att den ordinarie räddningsstyrkan inte förväntades kunna klara den på egen hand. Denna del har för en del kommuner skapat en insikt om vikten av att ha handlingsberedskap för att kunna sätta upp en räddningsledning inklusive stab vid en stor olycka i fred.

Analysen övergick därefter till att omfatta de händelser som skulle klaras under krig och har då tagit sats i den ledningsorganisation som

behövs vid den stora fredstida olyckan. Här gällde det främst att klara ut om och i sådana fall på vilket sätt ledningsorganisationen behövde förstärkas.

För de kommuner som ansågs ha stor risk att bli berörda av bekämpning med kemiska stridsmedel gjordes en speciell analys. Räddningstjänsten under höjd beredskap dimensioneras inte efter denna typ av insatser men det gällde att se hur man med befintliga resurser (och vissa statliga tilläggsresurser) kunde hantera ett sådant scenario.

RUHB-projektet

För att få alla dessa moment genomförda och dessutom så snabbt att de kunde återspeglas i en ny räddningstjänstplan före den 1 juli 1997 behövdes en hel del stöd för att driva på verksamheten.

Vid Räddningsverket sammanhölls alla dessa åtgärder inom ramen för RUHB-projektet (Räddningstjänst under höjd beredskap).

Inom RUHB-projektet formulerades inledningsvis ett antal delmål.

Delmål 1:

Länsstyrelserna ska ta fram kommunvisa planeringsunderlag för räddningstjänsterna till den 31 december 1995.

Resultatet blev att 21 av 24 länsstyrelser uppfyllde målet. Övriga tre länsstyrelser tog fram sitt underlag lite senare.

Delmål 2:

Samtliga kommuner skall ha översatt länsstyrelsernas underlag till typskador senast den 1 juli 1996.

En tuff målsättning men 94 % av kommunerna klarade av den. Vid utgången av december 1996 hade samtliga kommuner en uppfattning om hur många typskador man skulle planera efter.

Delmål 3:

Kommunerna ska ha genomfört sin ledningsanalys före den 31 december 1996.

Kommunerna klarade med länsstyrelsernas hjälp det uppsatta målet till 100 %.

Kvaliteten i ledningsanalysen varierade dock. Resultatet var ju helt beroende av hur engagerat man har tagit sig an uppgiften ute i kommunerna.

Slutmål:

Nya fastställda räddningstjänstplaner som även omfattar höjd beredskap skulle finnas framme till den 1 juli 1997.

Den första juli 1997 hade 282 kommuner tillställt Räddningsverket förslag på räddningstjänstplaner enligt ny lagstiftning. Endast sex kommuner återstod. Fyra av dessa (Gnosjö, Åmål, Götene och Ljusdal) inkom med sina förslag under september/oktober 1997.

De två återstående kommunerna Sunne och Torsby inkom i december 1997 med förslag till ändringar av sina räddningstjänstplaner så att de även omfattade höjd beredskap.

Vad gäller antagna räddningstjänstplaner hade 222 kommuner (77%) sådana framme före den 1 juli 1997.

Av de återstående 66 kommunerna så antog 55 kommuner sina räddningstjänstplaner under hösten 1997. Den 1 januari 1998 hade med andra ord 96 % av kommunerna framme antagna räddningstjänstplaner som även omfattade höjd beredskap.

En bidragande orsak till förseningen var att kommunerna inte nöjde sig med att enbart komplettera planen med en RUHB-del utan passade på att se över hela sin räddningstjänstplan. Detta ledde till att det i flera kommuner blev utdragna diskussioner om den fredstida räddningstjänstens utformning och i vissa fall också omfattande samrådsförfaranden med berörd länsstyrelse och Räddningsverket.

Några förtydliganden

Den militära hotbilden

För att kommunerna ska kunna planera sin räddningstjänst under höjd beredskap behövs att länsstyrelserna konkret för varje kommun presenterar ett underlag i form av antal **skadeplatser** som samtidigt kan drabba kommunen.

(Vi planerar inte för ren terrorbombning av civilbefolkningen utan tror att "den lede fi" använder sina begränsade resurser mot militärt intressanta mål.)

Det är sedan kommunen som gör en kompletterande "krisriskanalys" och i samband med sin bedömning av det antal skadeplatser som samtidigt kan utsättas för flygbekämpning översätter skadeplatserna till det antal **typskador** som man räknar med att samtidigt kunna få ta hand om.

I många kommuner finns inga tydligt utpekade mål. Räddningsverket har dock formulerat ett baskrav som innebär att varje kommun bör ha förmåga att hantera effekterna av en bombexplosion i ett bostadshus, dvs en skadeplats motsvarande en typskada.

Typskadan

I det utvecklingsarbete som Räddningsverket bedrev i början på 1990-talet koncentrerades intresset på att utveckla krigsräddningstjänsten utifrån det faktum att det vid alla typer av räddningstjänstinsatser förekommer vissa grundläggande inslag, om än i varierande omfattning.

Vad gällde räddningsinsatser i krig var strävan att kunna beskriva en typisk krigsskada. Detta för att kunna använda en referens (typskada) när det sedan gällde att beskriva det totala hotet mot kommunen i form av typskador.

Resultatet av det arbetet återfinns i Räddningsverkets allmänna råd om räddningstjänstplaner (1995:3). Där definieras typskadan som den skada som en 250 kilos minbomb förorsakar om den exploderar i en byggnad:

- ingångarna och reservutgångarna till underliggande skyddsrum blockeras av rasmassorna,
- människorna i skyddsrummen överlever dock explosionen (skyddsrummet intakt),
- ventilationen i skyddsrummen måste stängas på grund av att brand utbryter i rasmassorna.

Typskadan motsvarar inte den verkliga resultatet av vad en bomb kan åstadkomma. Den är däremot en handledning när man i kommunerna funderar över aktuella bombmål och vilken skador ett bombangrepp skulle kunna orsaka för vissa utpekade byggnader.

För att ge ett konkret exempel så kan nämnas att bombattentatet i Oklahoma city den 19 april 1995 resulterade i en skadeplats som av Räddningsverkets observatörer bedömdes motsvara ca 10 typskador.

"Typstyrkan"

Genom praktiska försök kom man fram till att det behövdes en räddningsstyrka om 1+2+11, dvs totalt 14 personer, för att självständigt kunna påbörja den räddningsinsats som behöver genomföras vid en inträffad typskada. Styrkan har i vissa fall benämnts som typstyrka men ska enbart ses som ett planeringsinstrument med vars hjälp kommunen lätt ska kunna bedöma det totala antalet personer som behövs inom den operativa räddningstjänsten under höjd beredskap.

Kommunen dimensionerar sin räddningstjänst efter det totala antal typskador som samtidigt bedöms kunna uppstå efter det att kommunen utsatts för flygbekämpning med konventionella vapen. Ser man till de konsekvenser som först anlända styrka ska kunna hantera så sammanfaller de väl med de grundkrav som normalt ingår i insatspersonalens uppgifter, dvs bl.a :

- rädda liv
- brandsläckning i rasmassor
- losstagnning av människor
- ledning på skadeplats.

Behov av särskilda resurser

Räddningsstyrkan om 14 personer (den s.k. typstyrkan) har inte dimensionerats för att den skall kunna klara av alla uppgifter på skadeplatsen.

För att underlätta för kommunens planerare har Räddningsverket tagit fram några enkla regler för att få en första uppfattning om behovet av särskilda resurser för ammunitionsröjning, sanering, sökning och röjning. Dessa tumregler har kopplats till typskadan och innebär att kommunen bör utgå från att det behövs en ammunitionsröjningsgrupp om 4 personer per två typskador. För att kunna eftersöka personer som är dolda i rasmassorna behövs 2 räddningshundar med förare per 2 typskador. För att lösa behovet av röjning behövs en förstärkning från bygg- och anläggningsbranschen med 2 maskiner och 8 personer per typskada.

Vidare ställer hotet om användning av kemiska stridsmedel särskilda krav. Här gäller bl.a. att om det finns stor risk för att kommunen kan utsättas för bekämpning med kemiska stridsmedel behövs en särskild stödresurs för sanering och indikering om 14 personer per mål som bekämpas samtidigt.

Denna första bedömning med hjälp av tumregler ska sedan kompletteras med kommunens egen syn på de förutsättningar som gäller speciellt för den enskilda kommunen samt möjligheterna att samverka med näraliggande kommuner om vissa resurser.

Krav på uthållighet

För att klara kraven på uthållighet omfattar kommunernas planläggning två skift för personal som ingår i räddningskår, ammunitionsröjningsgrupp respektive den särskilda stödresursen för indikering och sanering. Däremot behövs inte beredskap i två skift för räddningshundekipagen eller byggbranschens resurser.

RUHB-projektet, en resultatredovisning

Inom Räddningsverket beslutades i augusti 1995 (R 53-80/95) att RUHB-projektet skulle drivas i fyra delprojekt:

- Regionalt planeringsunderlag,
- Stöd till handledare m.m.,
- Organisationsutveckling,
- Materieförsörjning.

Vidare att Ag RÄLS skulle fungera som styr- och referensgrupp.

Kompletterande beslut har sedan fattats om att ytterligare ett delprojekt; Räddningsledning inklusive bakre stöd, 1995-10-20 (R 53-127/95), skulle genomföras och att delprojektet Organisationsutveckling även skulle innefatta ett uppdrag avseende hemskyddets roll och utveckling, 1995-10-24 (R 53-128/95).

RUHB- projektet syftade bl.a till att:

- Följa upp och stödja länsstyrelserna i deras arbete med framtagande av planeringsunderlag för de kommunala räddningstjänsterna.
- Följa upp samt stödja länsstyrelserna och handledarna vid genomförandet av dimensioneringsprocessen lokalt ute i kommunerna.
- Utarbeta principer för avvägning samt tilldelning av statliga resurser.
- Klara ut hur ställda kompetenskrav på befäl inom räddningstjänsten under höjd beredskap ska tillgodoses.
- Utarbeta principer för materieförsörjning till den kommunala räddningstjänsten i krig.
- Utveckla kunskapen om krigsmiljöer och därvid aktuella skadetyper.

I det följande redovisas per delprojekt resultaten från de uppgifter som skulle lösas inom ramen för respektive delprojekt. Varje redovisning inleds med en kort beskrivning om bakgrund och mål.

Dokumentation som anges kan sökas på Räddningsverket.

Delprojekt "Regionalt planeringsunderlag"

Uppgift 1: Länsstyrelsens planeringsunderlag

Bakgrund och projektmål

En förutsättning för att kommunerna i respektive län skulle kunna påbörja arbetet med dimensionering av räddningstjänsten under höjd beredskap var att länsstyrelsen utarbetat ett kommunspecifikt planeringsunderlag. Projektmålet var att alla länsstyrelser senast den 31 december 1995 skulle ha tagit fram planeringsunderlag för räddningstjänsten under höjd beredskap och förankrat dessa i sina kommuner.

Resultat

Under våren 1995 genomfördes regionala konferenser på verkets skolor med personal från respektive länsstyrelse. Konferenserna utgjorde ett avstamp för länsstyrelsernas arbete med planeringsunderlagen. En arbetsgrupp, med uppgift att under 1995 stödja länsstyrelserna i detta arbete bildades.

Framtagandet av planeringsunderlagen gjordes på olika sätt. Vissa länsstyrelser avgränsade arbetet till att endast gälla räddningstjänstfrågor, medan andra valde att ta fram kommunvisa underlag som omfattade alla förvaltningar avseende de specifika beredskapsfrågorna.

Sammantaget har länsstyrelserna utfört ett bra arbete under pressade tidsförhållanden.

21 av 24 länsstyrelser var klara med de kommunvisa planeringsunderlagen den 31 december 1995. Övriga tre länsstyrelser slutförde arbetet under våren 1996.

Dokumentation

Vid de regionala uppstartningskonferenserna användes ett utbildningsmaterial framtaget av en arbetsgrupp från Räddningsverket och länsstyrelsen i Södermanlands län "Länsstyrelsen i Södermanlands län – En presentation av länets inriktning av kommunal räddningstjänst under höjd beredskap" (1995-03-09).

Ett exemplar av samtliga länsstyrelsernas planeringsunderlag finns förvarade på Räddningsverket.

Uppgift 2: Avvägningsfrågor

Bakgrund och projektmål

Med utgångspunkt i länsstyrelsens planeringsunderlag och med hjälp av centralt framtagna tumregler för dimensionering av kommunens räddningsstyrkor under höjd beredskap var avsikten att kommunen självständigt skulle planera sin krigsräddningstjänst. Ett kontinuerligt behov av återkoppling till länsstyrelsen fanns. Detta dels för att säkerställa att stat och kommun var överens om det antal typskador kommunen skulle planera utifrån, dels för att stat och kommun skulle bli överens om vilka särskilda resurser för ammunitionsröjning, sanering och indikering m.m. den enskilda kommunen kunde påräkna, antingen i egen kommun eller från andra näraliggande kommuner.

För att staten genom länsstyrelserna skulle ha ett ensat uppträdande i dessa frågor bedömdes att det fanns ett behov av centrala rekommendationer till stöd för länsstyrelsens avvägningar.

Ett delmål var att så snart kommunerna i respektive län hade kommit så långt i sitt planeringsarbete att det fanns en möjlighet att överblicka det totala behovet av resurser för ammunitionsröjning respektive särskilda resurser för sanering och indikering inom länet skulle länsstyrelsen (efter en dialog med Räddningsverket) kunna ge kommunerna statens uppfattning om hur resurserna borde fördelas inom länet.

Resultat – ammunitionsröjning

Enligt de tumregler som SRV ursprungligen angav skulle kommunerna i sitt dimensioneringsarbete utgå från att de skulle räkna med en ammunitionsröjningsgrupp per två typskador. Detta som ett första steg. I ett andra steg skulle alla möjligheter tas till vara att effektivt utnyttja denna resurs. Detta bl.a. genom kommunöverskridande samverkan.

Det centrala bedömningen var inledningsvis att man skulle hamna på ett behov om ca 350 – 400 ammunitionsröjningsgrupper. Relativt tidigt framgick emellertid att kommunerna skulle komma att hamna på betydligt högre behovssiffror.

För att inte frångå den centrala ambitionen att hålla nere antalet ammunitionsröjningsgrupper så höjdes kraven på kommunsamverkan om dessa grupper. Resultatet av de intensiva dialoger som fördes mellan Räddningsverket och länsstyrelserna (och mellan länsstyrelserna och kommunerna) blev att kommunerna efter att ha reducerat sitt behov totalt sett dimensionerades för att ha ca 410 grupper. Dvs grovt sett en ammunitionsröjningsgrupp per tre typskador. Detta avsteg gjordes även för att ta hänsyn till det kommande försvarsbeslutet, vars konsekvenser man nu kunde börja ana.

Antalsmässigt är dessa ammunitionsröjningsresurser i stort anpassade till konsekvenserna av 1996 års försvarsbeslut. En viss omfördelning mellan kommunerna kan dock komma att ske.

Dokumentation

En sammanställning över hur de 410 grupperna fördelas på län resp kommun finns i den dokumentationssammanställning som finns på Räddningsverket.

(Slutligt underlag avseende fördelning på kommun saknas ännu för ett län.)

Resultat – särskilda stödresurser för sanering och indikering

Såväl de utbildade handledarnas som de kommunala räddningstjänsternas kunskaper om genomförandet av räddningsinsatser i samband med att kemiska stridsmedel kommit till användning var av naturliga orsaker inte den allra bästa. För att öka handledarnas kunskaper om detta anordnades därför extra utbildningsdagar.

Vidare var den operativa kunskapen om var kemiska stridsmedel skulle kunna sättas inte helt aktuell. För att arbeta in det senaste underlaget genomförde därför CB tillsammans med Räddningsverket en kartläggning över aktuella C-värdiga mål med utgångspunkt från då kända intentioner i det kommande totalförsvarsbeslut 1996.

Resultatet av detta blev dels att det först i april 1996 förelåg ett mer komplett planeringsunderlag för räddningsinsatser i C-miljö under höjd beredskap. Vidare att dimensioneringen av denna resurs genomfördes länsvis där det slutliga resultatet var klart först under våren 1997.

I den slutliga avvägningen bestämdes att 70 st särskilda resurser för indikering och sanering skulle tillföras särskilt utsatta kommuner.

Antalsmässigt är dessa resurser i stort anpassade till konsekvenserna av 1996 års försvarsbeslut.

Dokumentation

En sammanställning över hur de 70 grupperna fördelas på län resp kommun finns på Räddningsverket.

(Slutligt underlag avseende fördelning på kommun saknas ännu för några län.)

Uppgift 3: Särskilt storstadsstöd

Bakgrund och projektmål

De länsstyrelser som i sina län hade kommuner med hög riskutsatthet (dvs prioritetsgrupp 1 och 2) hade ett komplicerat hotbildsunderlag att hantera. För att stödja de tre länsstyrelser som berördes i Stockholms, Göteborgs och Bohus samt i Malmöhus län planerades, inom ramen för RUHB-projektet, att ge dessa tre länsstyrelser samt berörda kommuner ett särskilt stöd.

Projektmålet var att det arbetet skulle vara klart till den första juli 1996. Under arbetet skulle dessutom en återföring ske av de erfarenheter vissa av kommunerna hade av stabstjänst.

Resultat

Stöd lämnades i form av medverkan under genomförandefasen "ledning" till räddningstjänsterna i Göteborg/Mölnadal, Stockholms regionerna norr syd och mitt. Tre arbetsmöten genomfördes.

Stig Lindqvist, FOA, deltog i arbetet genom att ta fram ett underlag för hotbilder och miljöbeskrivningar. Denna medverkan har underlättat länsstyrelsens arbete med att ta fram antalet skadeplatser.

Särskilt stöd från Räddningsverket har givits vid genomförandet av dimensioneringsprocessen. Erfarenheter av stabstjänst har överförts till delprojektet "Räddningsledning inklusive bakre stöd".

Dokumentation

Till grund för FOAs medverkan låg den av Räddningsverket finansierade och av FOA framtagna studien "Konsekvenser för räddningstjänsten i Stockholms län vid ett strategiskt överfall respektive ett begränsat angrepp", bl.a. rapporten FOA-D--95-00131-2--SE (juni 1995) samt rapporten D--95-00177-2—SE (september 1995).

Delprojekt "Stöd till handledare m.m".

Uppgift 1: Särskilt handledarstöd

Bakgrund och projekt mål

Enligt regeringens beslut skulle kommunerna vara klara med sina räddningstjänstplaner senast den första juli 1997. Under tiden fram till detta datum skulle stöd ges i den utsträckning som efterfrågades. Inom RUHB-projektet valdes att som en del av detta stöd ställa personal från de kommunala räddningstjänsterna till länsstyrelsernas förfogande. Avsikten var att dessa, tillsammans med länsstyrelsepersonal, skulle genomgå en av Räddningsverket anordnad handledarutbildning. Respektive länsstyrelse skulle sedan låta sina handledare genomföra besök vid alla räddningskårer i länet. På plats skulle man gå igenom och i dialog komma fram till vad respektive kommuns hotbild kunde få för konsekvenser för utformningen av kommunens krigsräddningstjänst.

Ett delmål var att samtliga kommuner ska ha kommit igång med sitt dimensioneringsarbete senast hösten 1996.

Resultat

Den personal som deltog i utbildningen till handledare genomgick en tvåveckorsutbildning. Sammanlagt har denna utbildning vänt sig till 60 personer från kommuner och länsstyrelser.

För att tillhandahålla aktuell information till såväl handledare som övriga berörda under arbetets gång togs även ett antal PM fram (handledarnytt) som skickades ut vid 11 olika tillfällen under perioden augusti -95 till januari -97. Sändlistan för nr 11 omfattande 180 mottagare.

Med hjälp av FOA gjordes vidare en speciell uppföljning "Snabbdiagnos handledarinsats" Av enkäten framkom att handledarna var övervägande positiva till Räddningsverkets handledarutbildning och att den bl.a. inneburit att deras kunskaper och förståelse för andra kommuner och förvaltningar hade breddats.

Dokumentation

Handledarnytt nr 1 till 11.

Handledarpärm 1 och 2 samt pärm med OH-material.

FOA-rapport om Räddningstjänst under höjd beredskap – Handledarnas syn, FOA-D 96--00295-1.2—SE.

Uppgift 2: Särskilt stöd till Gotland

Bakgrund och projekt mål

Inom RUHB-projektet bedömdes att Gotland hade en komplex hotbild även om kommunen låg i prioritetsgrupp 3. På förfrågan från länsstyrelsen ansågs därför lämpligt att Gotlands kommun skulle få ett särskilt stöd i sitt dimensioneringsarbete. Arbetet bedrevs med målet att det skulle vara klart den första januari 1996.

Resultat

Direkt stöd har lämnats till länsstyrelsen på Gotland i form av medverkan under genomförandet av dimensioneringsprocessen vid två tillfällen under hösten 1995. Därefter har arbetet genomförts i samverkan mellan länsstyrelse och kommun.

Dokumentation

Någon särskild dokumentation genomfördes inte inom ramen för RUHB-projektet. Istället hänvisas till den räddningstjänstplan som antogs av fullmäktige i Gotlands kommun i juni 1997.

Uppgift 3: Ekonomiadministration av handledare

Resultat

Under perioden första maj 1995 till den sista juni 1997 har Räddningsverket haft 28 överenskommelser med kommuner om att tillhandahålla personal i syfte att stödja länsstyrelserna vid genomförandet av dimensioneringsprocessen.

Under perioden har de utfört ca 16 000 arbetstimmar.

Delprojekt "Organisationsutveckling"

Uppgift 1: Insatsmiljöer under höjd beredskap

Bakgrund och projektmål

Överföringen av ansvaret av krigsräddningstjänsten från stat till kommun ställde krav på att man utgick från den kommunala räddningstjänstens taktik och metoder även i krig.

Ett viktigt mål för RUHB-projektet har varit att utveckla metoder, taktik och kompetens så att den nya krigsräddningstjänsten kunde bygga vidare på den kommunala räddningstjänstens sätt att arbeta i samband med stora olyckor. Vidare att skapa kunskap om de speciella insatsmiljöer som kunde bli aktuella i krig.

Som ett första steg bedömdes att en inventering av erfarenheter från krigsmiljöer och likartade skadetyper såväl inom som utom landet behövde utföras för att tydliggöra dessa olyckstypers konsekvenser såväl vad gällde skadeförebyggande som skadeavhjälpande åtgärder. Arbetet skulle utföras i form av en studie under hösten 1995.

Resultat

En förstudie genomfördes av Centrum för strategisk konsekvensanalys på Tekniska högskolan i Luleå. Den var klar i januari 1996.

Dokumentation

"Systematisering av stora olyckor", förstudie avseende metodik att beskriva stora olyckor för dimensionering av kommunal räddningstjänst vid höjd beredskap (R22-1565/96). Inget fortsatt arbete genomfördes.

Uppgift 2: Ammunitionsröjning

Bakgrund och projektmål

Krigsräddningstjänst innebär bl.a. att man måste kunna genomföra insatser i miljöer med oexploderad ammunition (OXA). En miljö som den kommunala räddningstjänsten inte har tränats för. Här behövdes därför en utveckling av såväl metoder som taktik och kompetens så att den kommunala krigsräddningstjänsten och dess ammunitionsröjningsgrupper kunde bygga vidare på den kommunala räddningstjänstens sätt att arbeta i samband med stora olyckor.

Ett delmål inom RUHB-projektet var att utvecklingsarbetet skulle ha framskridit så långt att en utbildning för ammunitionsröjare kunde påbörjas i augusti -96. En strävan var att utbildningen skulle vara så utformad att den kunde rikta sig både till personer som togs ut med totalförsvarsplikt och till fast anställd personal inom räddningstjänsten. Detta för att få en "kärna" av fast anställda att bygga upp ammunitionsröjningsgrupperna kring.

Ammunitionsröjningsgruppernas roll i det omfattande arbete som återstod efter det att själva räddningsinsatsen var genomförd, behandlades inte inom ramen för RUHB-projektet.

Resultat

Redan under våren 1994 hade underlag för dimensionering av ammunitionsröjningsfunktionen tagits fram. Därvid utgick man från de ammunitionsröjningsgrupper som var organiserade inom det statliga civilförsvaret. Utbildning av sådana grupper hade pågått sedan 1988. För att tillgodose behovet av mindre och mer flexibla grupper för ammunitionsröjning inom den kommunala räddningstjänsten bestämdes att dessa grupper skulle delas, personellt och materiellt. Gruppens uppgift skulle däremot i stort vara densamma som tidigare, dvs att kunna märka ut och spärra av farliga områden samt röja insatsvägar till prioriterade objekt.

I det fortsatta arbetet togs handlingsregler, kopplade till typskadan, fram. Detta som grund för dimensioneringen av de nya kommunala ammunitionsröjningsgrupperna.

RUHB-projektets mål uppnåddes i så motto att en ammunitionsröjningsutbildning för totalförsvarspliktig personal fanns framme 1996. Utbildningen byggde på att den totalförsvarspliktige först genomgick utbildning till räddningsman, därefter en fyra veckors påbyggnadsutbildning i ammunitionsröjning.

Under 1996 överfördes utbildningsfrågorna till linjeorganisationen.

I det fortsatta arbetet har även en kortare utbildning som riktar sig till yrkespersonal tagits fram. En försökskurs genomfördes under 1997. Vissa oklarheter återstår fortfarande vad gäller finansieringen av utbildningen för yrkespersonal inom den kommunala räddningstjänsten.

Dokumentation

Ammunitionsröjning inom ramen för kommunal krigsräddningstjänst (1994-03-13).
Utrustning för ammunitionsröjningsgrupp (rev. utgåva 1997-05-21).

Uppgift 3: Försök "sanering"

Bakgrund och projektmål

I samband med stridshandlingar kan insatser med kemiska stridsmedel inte uteslutas. Räddningstjänstinsatser i sådan miljö borde, i tillämpliga delar, bygga på räddningstjänstens metoder och taktik i samband med kemikalieolyckor i fred.

Mot bakgrund av de erfarenheter som fanns inom området och som även visade sig gälla vid de praktiska försök som Räddningsverket bedrev före 1995 kunde konstateras att det var stora skillnader mellan de kemikalieolyckor som räddningstjänsten normalt förväntades bli inblandade i och det skadepanorama ett anfall med inslag av kemiska stridsmedel skulle kunna föra med sig.

Inom RUHB-projektet formulerades därför två mål. Ett kortsiktigt som innebar att man inom ramen för RUHB-projektet skulle ta fram en mycket förenklad modell som syftade till att kunna ge kommunerna underlag för en resursberäkning att ligga till grund för den information som behövdes i räddningstjänstplanen. Vidare ett mer långsiktigt mål som omfattade fortsatt utvecklingsarbete i syfte att förbättra räddningstjänstens kompetens och förmåga att hantera såväl stora kemikalieolyckor i fred som insatser med C-stridsmedel i krig. Det långsiktiga målet hanterades inte inom ramen för RUHB-projektet.

Det kortsiktiga målet ledde till att man inom ramen för RUHB beslutade att genomföra ett praktiskt försök under hösten 1995. Målet för försöket var att det skulle resultera i en konkret bestämning av vilka resurser som erfordras för att i krig kunna någorlunda hantera konsekvenserna av ett C-anfall samt ge ett första underlag för anpassningen av såväl den allmänna kompetensutbildningen för yrkespersonalen som den särskilda utbildning av personal ingående i stödresursen för indikering och sanering.

Utvärdering av genomfört försök skulle vara klart i januari 1996.

Resultatet från utvärderingen skulle därefter ligga till grund för en översyn av utbildningen för insatspersonal (anställda och pliktiga) samt personal i den särskilda stödresursen för indikering och sanering.

Översynen skulle utmynna i att utbildning av personal i den särskilda stödresursen kunde påbörjas under 1997/98.

Resultat

Underlag för dialog och dimensionering av resurser för insats vid C-olyckor under höjd beredskap togs fram med hjälp av spel och praktiska försök i Södermanland. En kortversion av "Planeringsunderlag för räddningsinsatser i C-miljö under höjd beredskap" presenterades i handledarnytt nr 8 (april 1996).

Arbetet överfördes därefter till linjeorganisationen. Under hösten 1997 genomfördes bl.a. två organisations- och materieförsök.

Räddningstjänsten i Göteborg har därefter fått som uppdrag att ta fram ett förslag till taktisk målsättning gällande räddningsinsats samt sanering efter anfall med kemiska stridsmedel. Uppdraget ska vara genomfört senast sommaren 1998.

Dokumentation

Planeringsunderlag för räddningsinsatser i C-miljö under höjd beredskap (S26-1677/96).

Tilläggsutrustning för fem typstyrkor vid insats i C-belagt område, efter anfall mot stort C-mål (rev. utgåva 1997-05-15)

Utrustning för stödresurs (rev. utgåva 1997-05-15).

Uppgift 4: Skydd mot kärnvapen

Bakgrund och mål

Den kommunala krigsräddningstjänsten skulle även kunna klara av att hantera effekterna av kärnvapenexplosioner utanför Sveriges gränser (åskådrafallet).

Bl.a. mot bakgrund av den rapport som FOA, i samarbete med SSI och Räddningsverket, tog fram i januari 1993 "På väg mot en ny radiakskyddsorganisation" (FOA rapport C 40304-4.3) hade Räddningsverket, i samverkan med andra berörda myndigheter, i juni 1995 tagit ett förslag till ny radiakskyddsorganisation på lokal nivå. Inom ramen för RUHB-projektet bestämdes att den kommunala räddningstjänstens roll skulle definieras.

Resultat

Uppdraget, att ersätta den lokala civilförsvarsverksamheten med en kommunal beredskapsorganisation, har fullgjorts. En konsekvens blev bl.a. att räddningstjänsten fick vissa uppgifter inom mätorganisationen. Räddningsverket beslutade om denna ändring i april 1996.

Efter detta beslut har ett fortsatt arbete bedrivits avseende dels materielbehovet för den lokala organisationen, dels ett utbildningsprogram som ska påbörjas under 1998.

Dokumentation

Radiakskyddsberedskap 2000 (1997-06-03).

Uppgift 5: Försök "ledning"

Bakgrund och projektmål

Ledningen av krigsräddningstjänsten ska utgå från de principer som den kommunala räddningstjänsten har för sin ledning av stora olyckor i fred.

Det synsättet satte blickpunkten på hur "det bakre stödet" var utformat i kommunerna samt möjligheterna till interkommunal samverkan. För att bl.a. få underlag för att utveckla såväl utbildning som teknik för ledning beslutades att ett försök skulle genomföras i syfte att få fram underlag för Räddningsverkets fortsatta utveckling av bl.a. stabsmetodik samt lednings- och sambandssystem.

Resultat

Försöket inställdes på grund av tjänstgöring i Bosnien för ansvarig personal.

Uppgiften överfördes i stället till delprojektet "Räddningsledning inklusive bakre stöd".

Uppgift 6: Stabsarbete

Bakgrund och projekt mål

Ett av syftena med dimensioneringsprocessen var att kommunerna skulle få insikt om sitt behov av bakre stöd såväl i samband med stora olyckor i fred som i krig. Utifrån de erfarenheter som avsågs dras i samband med "Försök ledning" var projekt målet att reviderade kurser i stabsmetodik skulle kunna erbjudas de kommunala räddningstjänsterna med start i januari 1997.

Resultat

Uppgiften överfördes till delprojektet "Räddningsledning inklusive bakre stöd".

Uppgift 7: Sambandsfrågor

Bakgrund och projekt mål

"Ingen ledning utan samband"- mot den bakgrunden ansågs inom RUHB-projektet att de erfarenheter som, i samband med dimensioneringsprocessen, kom fram avseende utformningen av kommunens ledning av räddningstjänsten borde fångas upp i de utredningar om sambandssystem för räddningstjänstens behov som Räddningsverket genomförde.

Ett projekt mål blev därför att ett underlag skulle finnas framtaget som ledde till att det lokala sambandsbehovet kunde tillgodoses och vara anpassat till kommunens ledningsbehov.

Resultat

I samband med produktionen av räddningscentraler genomför Räddningsverket, sedan lång tid tillbaka, tillsammans med bl.a. den kommunala räddningstjänsten en lednings- och sambandsutredning.

En följd av de förändrade förutsättningarna för krigsräddningstjänsten blev att lednings- och sambandsutredningarna ändrade karaktär något.

Den första delen beskriver numera räddningstjänstens lednings- och samverkansbehov med utgångspunkt från antalet samtida skadeplatser som kommunen utgår från i sin planering för krigsräddningstjänsten och räddningsledningens dimensionering till följd av detta.

Resultatet av ett bra bedrivet RUHB-arbete i kommunen blev att denna del av utredningen förenklades betydligt.

Dokumentation

Lednings- och sambandsutredning för kommunal ledning och räddningstjänst i xxx kommun – Exempel (1997-08-26).

Uppgift 8: Varningsfrågor

Bakgrund och projekt mål

I och med att krigsräddningstjänsten blev en kommunal angelägenhet blev också flygvarningen en del av räddningstjänsten. Vidare var förutsättningarna för att från Försvarsmakten stridsledningscentraler kunna ge kommunerna aktuell information om luftläget under förändring. Detta då avsikten var att ett nytt system LuLIS (Luftlägesinformation) skulle införas.

Ett projekt mål inom ramen för RUHB-projektet blev att ett underlag skulle tas fram så att kommunen i sin räddningstjänstplan kunde beskriva vilka åtgärder som erfordrades för varning av allmänheten under höjd beredskap.

Resultat

I Räddningsverkets "Allmänna råd och kommentarer till kommunal räddningstjänstplan"(oktober 1995) angavs vad planen borde innehålla avseende varning av allmänheten. Det allmänna rådet följdes upp med en föreskrift om varning utomhus av allmänheten (september 1996).

Inom linjeorganisationen genomfördes därefter bl.a. en revidering och anpassning av flygvarningshandboken till de nya förutsättningar som gällde i och med att flygvarning blev en räddningstjänstuppgift och att LuLIS infördes under 1998.

Flygvarningshandboken blev klar hösten 1997 och används bl.a. i den utbildning av chefer och operatörer inom räddningstjänsten som

Räddningsverket har påbörjat.

Dokumentation

Räddningsverkets allmänna råd och kommentarer till kommunal räddningstjänstplan (1995:3).

Statens räddningsverks föreskrifter om varning utomhus (1996:1).

Handbok flygvarning (B40-165/97).

Uppgift 9: Förändringar inom kompetensutbildningen

Bakgrund och projektmål

Den kommunala räddningstjänstens utökade roll under höjd beredskap innebar även krav på att yrkesutbildningen anpassades så att hel- och deltidsanställda brandmän, befäl m.m. i sin kompetensutbildning fick nödvändig kunskap om sina uppgifter i krig. Utöver det som särskilt studerats (stabsmetodik, kemiska stridsmedel och ammunitionsröjning) formulerades även ett projektmål om att den förändrade lagstiftningen rent allmänt skulle få genomslag i utbildningen. Målet var att detta skulle ske senast under hösten 1995.

Resultat

Uppgiften löstes inte helt i enlighet med den uppställda tidsplanen utan överfördes i stället till linjeorganisationen. Numera ingår uppgiften som en del i översynen av yrkesutbildningen (UTB 2000).

Nuläget är att nödvändiga kompletteringar av yrkesutbildningen har lösts övergångsmässigt i avvaktan på att den nya utbildningen införs i början på 2000-talet.

Dokumentation

Utbildningssystem 2000 – en övergripande presentation (reviderad utgåva 1998-02-05).

Uppgift 10: Lokal samverkansutbildning

Bakgrund och projektmål

Kommunernas övertagande av ansvaret för räddningstjänsten under höjd beredskap innebar att helt nya uppgifter tillfördes kommunen. En utgångspunkt inom RUHB-projektet var att detta kunde komma att skapa nya utbildnings- och övningsbehov.

Mot bakgrund av tidigare genomförda försök avseende lokal ledningsutbildning (LLU) och lokal samverkanskurs (LSK) ansågs att ett fortsatt arbete borde bedrivas i syfte att stödja kommunerna i deras genomförande av lokala samverkanskurser.

Projektmålet var att ett sådant utbildningsstöd borde kunna erbjudas de kommuner som så önskade det efter den 1 juli 1996.

Resultat

Uppgiften överfördes till projektet "Lokal samverkansövning" (LSÖ). Det fortsatta arbetet bedrevs i samarbete med ÖCB.

Ett förslag till gemensamt koncept avseende övningsverksamheten (ÖCB-SRV- övriga berörda myndigheter) togs fram inom ramen för ÖCB-projektet ÖVA. En avsikt är att stödja kommunerna så att de själva kan planera genomföra och utvärdera en lokal övning.

På det lokala planet var kommunerna i full gång med dimensioneringsprocessen och räddningstjänstplanerna under åren 1995 – 1997. Detta fick till följd att det inte bedrevs några försök med lokal samverkansutbildning under denna period. Försök avses genomföras under 1998.

Dokumentation

ÖCB slutrapport - Projektet översyn och anpassning av övningsverksamheten "ÖVA" (1997-03-21).

Uppgift 11: Befäl under höjd beredskap

Bakgrund och projektmål

Den kommunala räddningstjänsten kommer att behöva omfattande personalförstärkningar för att kunna klara sina tillkommande uppgifter i krig.

Genom den nya totalförsvarspikten avsågs de heltids- och deltidsanställda brandmännen kompletteras med s.k. räddningsmän, dvs personer som genom civilplikt tagits ut för krigsplacering på den kommunala räddningskåren. Däremot var det inte RUHB-projektets tanke att totalförsvarspiktig personal skulle utbildas till befälsbefattningar inom krigsräddningstjänsten. Avsikten var istället att befälsbefattningarna inom krigsräddningstjänsten skulle besättas med yrkespersonal.

Inom RUHB-projektet bedömdes emellertid att det var en uppenbar risk att man inom vissa räddningskårer inte skulle ha tillgång till tillräckligt antal befäl för att leda insatsstyrkorna under höjd beredskap.

Projektmålet var att få till stånd en kartläggning och analys av befälsbristen samt få fram åtgärdsförslag för att lösa problemet.

Resultat

Uppgiften överfördes till den pågående utbildningsöversynen (UTB 2000).

I takt med att respektive kommun inventerar sitt behov av befäl under höjd beredskap och anger detta i sin räddningstjänstplan framkommer befälsbehovet. Detta ställt mot den tillgång på befäl som finns kommer att konkretisera problemet. Denna kartläggning är ännu inte slutförd.

Redan nu kan dock innehållet i en kompletterande utbildning av yrkesanställda brandmän till arbetsledare under höjd beredskap skönjas. En lösning torde finnas framme i samband med att den nya utbildningen (UTB 2000) införs.

Uppgift 12: Hemskydd

Bakgrund och projekt mål

I och med den nya lagen om civilt försvar trädde i kraft den 1 juli 1995 fick kommunerna nya ansvarsområden och därmed nya uppgifter. En av uppgifterna var att hålla ett hemskydd i kommunen som under höjd beredskap skulle förstärka ordinarie resurser och bilda en länk mellan samhällsservicen och den enskilde människan.

I ett tillkommande uppdrag (oktober 1995) beslutades att även förutsättningarna för det "nya" kommunala hemskyddet skulle ses över inom ramen för RUHB-projektet. Översynen avsåg även de utbildningsmål för den grundutbildning av civilpliktiga gruppchefer som Räddningsverket svarade för respektive för den utbildning av frivilliga ombud som Sveriges Civilförsvarsförbund bedrev på uppdrag av verket.

Projektmålet var att en analys samt uppföljning av kommunernas behov av hemskydd skulle genomföras under 1996.

Resultat

Inom ramen för RUHB-projektet genomfördes en studie av hur hemskyddet kunde integreras med kommunens krigsorganisation.

Studien pekade på att nuvarande utbildning av hemskyddsgruppchefer och –ombud behövde ersättas med en ny mer lokalanpassad utbildning som på ett bättre sätt kunde svara upp mot kommunens behov.

Behovet av totalförsvarspliktiga gruppchefer bedömdes minska avsevärt. Vad som istället efterfrågades var kontaktpersoner/gruppledare som sorterade direkt under respektive förvaltning, samt självskyddsinstruktörer.

De viktigaste uppgifterna för hemskyddet torde, i de flesta kommuner, även framdeles höra samman med att det lokalt i närområdet behövs tillgång till människor som kan förmedla information, utbilda i självskydd, iordningställa skydd samt dela ut andningsskydd.

Grunderna i ombudsutbildningen torde därmed i stort kunna vara oförändrade. Även om ett betydligt större utrymme måste ges för att lokalt anpassa utbildningen till varje enskild kommuns behov.

För att inte förlänga den frivilliga ombudsutbildningen föreslogs vidare att vissa förkunskapskrav på genomgången självskyddsutbildning borde ställas.

Efter genomförd studie överlämnades hemskyddsfrågorna till linjeorganisationen. I det fortsatta arbetet har under 1997 en försöksverksamhet påbörjats i tre kommuner. Detta i syfte dels att få fram goda exempel på hur några kommuner har planerat och organiserat sitt hemskydd, dels pröva en ny uppläggning av en fördjupad lokal hemskyddsutbildning. Det senare som ett alternativ till den utbildning med civilplikt som idag bedrivs vid Räddningsverkets skolor.

Dokumentation

Rapport från Ag Hemskydd (1996-09-30).

Delprojekt: "Materiel"

Uppgift 1: Materieltilldelning

Bakgrund och mål

En viktig förutsättning för en effektiv räddningstjänst under höjd beredskap är att den kommunala räddningskåren har tillgång till väl fungerande och rätt dimensionerad räddningstjänstmateriel.

Inom ramen för RUHB-projektet var projektmålet att ta fram principer för tilldelning av materiel för räddningstjänst under höjd beredskap. Vidare att det togs fram materielmoduler för grundutrustning och tilläggsutrustning för den kommunala räddningskåren.

Resultat

I december 1995 fanns förslag framme avseende vilka principer som skulle gälla för tilldelning av grundutrustning. Principerna innebar att kommunerna skulle erhålla grundutrustning i förhållande till hur många samtidiga typskador som kommunen utgick ifrån i sin planering för

räddningstjänsten under höjd beredskap. Alla kommuner tilldelades dock minst en grundutrustning.

Utöver grundutrustning fick dessutom vissa kommuner tilläggsutrustning. I första hand avsågs här utrustning för ammunitionsröjningsgrupper, de särskilda stödresurserna för sanering och indikering samt räddningshundgrupperna.

Utrustningen har delats in i moduler som motsvarar funktioner. Arbetet med att ta fram utrustning för respektive modul har pågått under en längre tid och den senaste sammanställningen samt justeringen gjordes under 1996 och i början av 1997.

Dokumentation

Statlig materiel för räddningstjänst under höjd beredskap:

- Grundutrustning för typstyrka (reviderad 1997-01-20).
- Utrustning för räddningshundgrupp (reviderad 1997-05-15).
- Tilläggsutrustning för fem typstyrkor vid insats i C-belagt område, efter anfall mot stort C-mål (reviderad 1997-05-15).
- Utrustning för stödresurs (reviderad 1997-05-15).
- Utrustning för ammunitionsröjningsgrupp (reviderad 1997-05-21).

Uppgift 2: Byggnads- och reparationsberedskapen (BRB) - en resursinventering

Bakgrund och projektmål

Den kommunala krigsräddningstjänsten kommer i stor utsträckning vara beroende av stöd från olika samhällsresurser.

Inom RUHB-projektet ansågs bl.a. att den samverkansmöjlighet som fanns genom att resurser för röjning kunde tillföras från byggnads- och reparationsberedskapen skulle utgöra en viktig del av en effektiv räddningsinsats. I tidigare gjorda utredningar hade samverkansfrågorna koncentrerats på möjlig tillgång till tyngre arbetsmaskiner och kompressorer. Projektmålet var nu att få belyst om det även fanns annan utrustning att tillgå via BRB.

Resultat

Uppgiften har genomförts tillsammans med representanter för BRB centralkontor. För att klara ut vilken materiel som egentligen skulle komma att efterfrågas i samband med räddningsinsatser i krigsliknande miljöer ansågs ett projekt, som bl.a. beskriver hur ras kan se ut i olika typer av hus, borde initieras.

Projektet har ännu inte påbörjats.

Uppgift 3: Metodutveckling

Bakgrund och projektmål

Till följd av kommande studier om räddningsinsatser i olika krigsmiljöer förväntades att ett behov av metodutveckling skulle komma fram. Detta kunde i sin tur generera behov av såväl ny materiel som ändrad utbildning.

Resultat

En förstudie om räddning vid byggnadsras har utförts. I den rapporten föreslås bl.a. fortsatt arbete med att:

- komplettera befintlig typhuskatalog,
- studera metoder och teknik som används i andra länder,
- utveckla utbildning för räddning i rasmiljö,
- ge rekommendationer om lämplig utrustning.

Under RUHB-arbetets gång har behov även framkommit bl.a. avseende en fortsatt utveckling speciellt för modulen "stödresurs för sanering och indikering".

Ovanstående ingångsvärden har överlämnats till linjeorganisationen för vidare hantering.

Dokumentation

Förstudie om räddning vid byggnadsras (R53-162/96).

Uppgift 4: Uppföljning av överföringen av materiel från stat till kommun

Bakgrund och projektmål

Enligt tidigare fattade beslut inom Räddningsverket var avsikten att överföringen av ansvaret för hanteringen av statlig materiel skall vara avslutad senast under sommaren 1996.

Projektmålet var att en plan för genomförandet av uppföljningen skulle vara framtagna senast under december 1995.

Resultat

En plan för genomförandet upprättades.

Räddningsverket har i en särskild rapport till regeringen (februari 1998) beskrivit överföringen till kommunerna av hanteringsansvaret av den statliga räddningstjänstmaterielen och därav föranledda kostnader.

Dokumentation

Räddningsverkets kostnader för att hantera räddningstjänstmateriel under höjd beredskap (141-472-1998).

Delprojekt: "Räddningsledning inklusive bakre stöd"

Uppgift 1: Framtagning av kurs i stabsutbildning

Bakgrund och projektmål

Inom RUHB-projektet hanterades flera frågeställningar som berörde ledningen av räddningskårens räddningsstyrkor. En frågeställning som också hanterades i det dagliga arbetet på andra håll inom Räddningsverket. För att samordna verkets arbeten beslutades (oktober 1995) i ett tillägg till det ursprungliga RUHB-beslutet att frågeställningar kring räddningsledning inklusive bakre stöd och det som därtill erfordrades för att på ett effektivt sätt kunna styra, leda och stödja räddningsstyrkorna vid stor olycka och under höjd beredskap skulle samordnas i ett fristående delprojekt inom RUHB-projektet.

Genom att man skapade goda grundförutsättningar för räddningstjänsten att klara ledningsproblematiken vid stora olyckor i fred förbättrades även förutsättningarna för att kommunen skulle kunna lösa de uppgifter de kunde ställas inför i samband med räddningsinsatser orsakade av krigshandlingar.

Det projektmål som formulerades inom RUHB-projektet omfattade bl.a. att kunskap skulle inhämtas från räddningskårer samt stämmas av i försök tillsammans med några räddningstjänster som genomfört dimensioneringsprocessen.

Målet var att kunna erbjuda kurser i stabsutbildning till kommunala räddningstjänster med start i januari -97.

Resultat

Insamlingen av faktaunderlag och bearbetning av detsamma skedde i två parallella arbetsgrupper (Ag kommunal räddningstjänst samt Ag statliga räddningstjänster och samverkande organisationer) under våren 1996.

Slutsatserna från dessa parallellt, men oberoende av varandra, arbetande grupper gav liktydiga resultat.

Uppdraget överläts i sin helhet till linjeorganisationen i juni 1996.

Under hösten 1996 genomfördes två försökskurser i stabsmetodik med totalt 46 deltagare från kommunal räddningstjänst.

Även om underlaget var framtaget, var det inte möjligt att erbjuda de kommunal räddningstjänsterna den nya stabskursen i januari 1997. Detta beroende dels av den pågående utbildningsöversyn dels av behovet att utbilda lärarpersonalen i ämnet.

Utbildningsmaterialet för ledning och stabstjänst har, i avvaktan på resultatet av översynen av Räddningsverkets utbildningsmaterial inom utbildningssystem 2000 enbart tagits fram i ringpärmsformat.

Det framtagna grundmaterialet i stabsmetodik föreligger i en preliminär utgåva och har börjat användas i lärarutbildningen.

Uppgift 2: Utveckling av räddningsledning inkl bakre stöd

Projektmål

De räddningskårer som redan hade organiserade räddningsledningar inklusive bakre stöd skulle avtappas på de utvecklingsbehov de såg framför sig. Detta som underlag för inriktningen av det fortsatta utvecklingsarbetet inom ledningsområdet.

Resultat

Räddningsverket gav inom ramen för RUHB-projektet, räddningstjänsterna i Stockholm och Göteborg/Mölndal i uppdrag att utforma generella ledningsprinciper för kommunala räddningsinsatser.

Arbetet redovisades i maj 1996 i rapporten "Generella ledningsprinciper för kommunala räddningsinsatser".

Det fortsatta arbetet inom Räddningsverket avsåg framtagningen av en handledning som skulle vara så allmängiltigt utformad så att den dels

kunde användas i Räddningsverkets utbildning, dels skulle kunna användas som ett underlag för att de kommuner som så önskade på ett strukturerat sätt skulle kunna utveckla sin ledningsorganisation.

En tryckt utgåva av handledningen var framtagen i mars 1998.

Dokumentation

Generella ledningsprinciper för kommunala räddningsinsatser (1996-05-05).

PM om allmängiltiga ledningsprinciper för kommunala räddningsinsatser (1996-06-12).

Grunder för ledning – Generella principer för ledning av kommunala räddningsinsatser (U14-569/98).

Dokumentsammanställning

Nedan uppräknade dokument finns att tillgå på Räddningsverket i rum M 438.
Fråga efter pärmarna "Dokumentation till RUHB-rapport."

Titel Referens

Länsstyrelsen i Södermanlands län – Håkan Ericsson, Räddningsverket
En presentation av länets inriktning av Kjell Björkén, länsstyrelsen i kommunal räddningstjänst under Södermanlands län höjd beredskap" (1995-03-09).

Kommunal räddningstjänstplan,
Allmänna råd och kommentarer (1995:3)

Avvägningsfrågor
- 410 ammunitionsröjningsgrupper (1998-03-30) Carl-Axel Hermansson, Räddningsverket
-70 stödresurser för sanering och indikering Per-Åke Kristensson, Räddningsverket

Konsekvenser för räddningstjänsten i Stig Lindqvist,
Stockholms län vid ett strategiskt överfall Försvarets forskningsanstalt respektive ett begränsat angrepp
(FOA rapport D-95-00131-2 och D-95-00177-2)

Handledarpärmar 1+2+OH-material Kenneth Ericson, Räddningsverket

Handledarnytt nr 1 (augusti 1995) Kenneth Ericson, Räddningsverket
nr 2 (september 1995)
nr 3 (september 1995)
nr 4 (november 1995)
nr 5 (december 1995)
nr 6 (januari 1996)
nr 7 (mars 1996)
nr 8 (april 1996)
nr 9 (juni 1996)
nr10 (oktober 1996)
nr 11 (januari 1997)

Räddningstjänst under höjd beredskap - Maria Broberg Wulff, FOA
Handledarnas syn (FOA D—96-00295-1.2—SE) Marie Melkersson., FOA

Systematisering av stora olyckor (R22-1565/96) Kenneth Ericson, Räddningsverket

Ammunitionsröjning inom ramen för Hans Rundström, Räddningsverket
kommunal krigsräddningstjänst (1994-03-13)

Planeringsunderlag för räddningsinsatser Per-Åke Kristensson,
i C-miljö under höjd beredskap (S26-1677/96) Räddningsverket

Radiakskyddsberedskap 2000 (1997-06-03) Tommy Häggroth, Räddningsverket

Lednings- och sambandsutredning - Exempel Thomas Igelström, Räddningsverket
(1997-08-26)

SRV föreskrifter om varning utomhus (1996:1)

Handbok flygvarning (B40-165/97). Raul Wall, Räddningsverket

Utbildningssystem 2000 – en övergripande presentation (rev. utgåva 1998-02-25)

ÖCB slutrapport - Projektet översyn och anpassning Björn Wadström, ÖCB av övningsverksamheten "ÖVA" (1997-03-21)

Rapport från Ag Hemskydd (1996-09-30) Anneli Andersson, Räddningsverket

Statlig materiel för räddningstjänst under Lars Brander, Räddningsverket höjd beredskap:

- Grundutrustning för typstyrka (rev. 1997-01-20)
- Utrustning för räddningshundgrupp (rev. 1997-05-15)
- Tilläggsutrustning för fem typstyrkor vid insats i C-belagt område, efter anfall mot stort C-mål (rev. 1997-05-15)
- Utrustning för stödresurs (rev. 1997-05-15)
- Utrustning för ammunitionsröjningsgrupp (rev. 1997-05-21)

Förstudie om räddning vid byggnadsras Claes Nicklasson, Räddningsverket (R53-162/96)

Generella ledningsprinciper för kommunala Olle Wennström räddningsinsatser (1996-05-05) Stockholms brandförsvare Erik Cedergårdh
Räddningstjänsten Göteborg/Mölnadal

PM om allmängiltiga ledningsprinciper för Kenneth Ericson, Räddningsverket kommunala räddningsinsatser (1996-06-12)

RUHB-projektets organisation

Styr- och referensgrupp:

Ag RÄLS

Roland Nilsson, SRV/R, ordförande
Jan Cedmark, lsty i O-län
Olle Carlbom, lsty i X-län
Ola Fischer, lsty i M-län
Tomas Kihlkrans, lsty i E-län
Peter Sjerling, lsty i T-län
Per-Olof Wikström, SRV/S
Kjell Larsson, SRV/U
Ivar Rönnbäck, SRV/Rmt
Lars Ekberg, SRV/Rbr
Kenneth Ericson, SRV/Rsb
Hans-Åke Hansen, ÖCB
Sven Hammarstedt, Svenska Kommunförbundet
Carl-Axel Hermansson, SRV/Rsb, sekreterare

Projektledning RUHB

Kenneth Ericson, SRV/Rsb, projektledare
Per-Åke Kristensson, SRV/RoM(k)
Hans Berged, SRV/Tls
Christer Strömngren, SRV/U
Björn Livmar, SRV/U
Lennart Sundell, SRV/U
Ingvar Hansson, SRV/Rbr
Hans Spets, SRV/Rmt
Håkan Ericsson, SRV/Rsb

Delprojekt

Delprojekt Delprojekt Delprojekt

**Regionalt plane- Stöd till Organisations- Materiel-
ringsunderlag handledare utveckling försörjning**